

Затверджено
На засіданні кафедри конституційного,
міжнародного та адміністративного права
Протокол №1 від 31 серпня 2022 року

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

З навчальної дисципліни «**Міжнародне інституційне право та використання сили**» студентів 4-го курсу денної форми навчання ОПП «Міжнародне та європейське право» на 1 семестр 2022-2023 н.р.

Тема 1. Міжнародні організації глобального рівня. Роль ООН, ЄС, ЄСПЛ і НАТО в системі підтримання миру та безпеки

Міжнародні організації глобального рівня для підтримання миру та безпеки. Роль ООН у забезпеченні миру і безпеки. Повноваження ЄС у забезпеченні миру. Європейський суд з прав людини. Роль НАТО як гаранта миру та безпеки

Тема 2. Міжнародні організації регіонального рівня. Вплив Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН), Африканського Союзу (АС), Співдружності Незалежних Держав (СНД) на забезпечення міжнародної безпеки

Історія створення та діяльності Асоціації держав Південно-Східної Азії. Асоціація держав Південно-Східної Азії як геополітична модель національної безпеки. Особливості створення Африканського Союзу: цілі, принципи, структура. Миротворчі місії Африканського Союзу. Мета і завдання діяльності Співдружності Незалежних Держав.

Тема 3. Діяльність Всесвітньої організації охорони здоров'я. Правовий статус Міжнародного комітету Червоного Хреста

Історія розвитку Міжнародного Комітету Червоного Хреста. Структура МКЧХ. Діяльність Міжнародного Комітету Червоного Хреста під час збройних конфліктів та у мирний час. Національні товариства Червоного Хреста, сфера їх діяльності. МКЧХ та питання ядерного роззброєння. Позиція Міжнародного комітету Червоного Хреста з питань використання кіберзброї в збройних конфліктах.

Правовий статус Всесвітньої організації охорони здоров'я. Структура Всесвітньої організації охорони здоров'я. Завдання та функції Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Тема 4. Основи права використання сили. Історія становлення міжнародного права використання сили. Види збройних конфліктів

Історія становлення міжнародного гуманітарного права. Період розвитку між Гаазькими мирними конференціями 1899-1907 років та Женевськими конференціями 1949-1977 років. *Jus ad bellum* та *jus in bello* в міжнародному праві. Міжнародний збройний конфлікт, його правове регулювання, сторони. Збройний конфлікт неміжнародного характеру. Сутність *proxy wars*.

Тема 5. Міжнародно-правові наслідки початку війни

Оголошення війни і початок бойових дій. Особливості кваліфікації збройних конфліктів. Театр війни. Стан війни. Характеристика загрози застосування воєнної сили.

Тема 6. Учасники збройних конфліктів

Правовий статус комбатантів, Правовий статус осіб, що не беруть участь у збройних діях, але входять до складу збройних сил (некомбатанти). Особливий статус розвідників, добровольців, парламентарів, іноземних військових радників і спеціалістів. Правовий статус військовополоненого. Міжнародно-правове регулювання захисту військовополонених.

Тема 7. Правовий режим нейтралітету під час війни

Поняття та види нейтралітету в сучасному міжнародному праві. Нейтралітет держави у сухопутній війні. Нейтралітет держав у морській війні. Нейтралітет держав у повітряній війні.

Тема 8. Правовий режим воєнної окупації. Засоби і методи ведення воєнних дій

Поняття та зміст воєнної окупації. Засоби і методи ведення воєнних дій. Заборонені засоби ведення війни згідно з норм міжнародного права. Ядерна зброя у світлі норм міжнародного права. Військові дії у повітряному просторі. Військові дії на морі.

Тема 9. Міжнародно-правовий захист жертв війни. Правові наслідки закінчення війни

Поняття «жертв війни». Правовий захист поранених, хворих та осіб, які зазнали корабельної аварії. Правові наслідки закінчення війни. Міжнародно-правова відповідальність держав за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Кримінальна відповідальність фізичних осіб за порушення норм міжнародного гуманітарного права.

Керівник курсу

Зінич Л.В.